

ĐEM ĐỜI VÀO ĐẠO

Huy Phương

Tôi đã trải qua những ngày ấu thơ trong một ngôi làng nhỏ, ngôi làng nhỏ này có một ngôi chùa nhỏ, ngôi chùa có một ông thầy, mà chúng tôi gọi là ông thầy chùa.

Những ngày còn nhỏ, cũng không nghe ai nói, tôi không biết rõ là thầy ăn chay hay ăn mặn, cũng không thắc mắc vì sao thầy có vợ, có con. Thầy có nhiệm vụ giữ chùa, hương khói và thỉnh thoảng chúng tôi thấy có người mời thầy đến nhà cúng kiếng, tụng kinh gõ mõ. Lũ trẻ chúng tôi thường gọi thầy là Thầy Chùa vì thấy thầy ở và coi sóc cho ngôi chùa của làng, thấy thầy thỉnh thoảng đi cúng, nên có đũa gọi thầy là Thầy Cúng.

Người Việt Nam vẫn lẫn lộn ba vị, là Thầy Tu, Thầy Chùa và Thầy Cúng, như những ngày còn nhỏ, chúng tôi không hề phân biệt, cứ nghĩ ba người cũng như một, cũng như chẳng hề biết sự khác nhau giữa các môn thể dục, thể thao và tập võ.

Chúng tôi coi ngôi chùa làng là nơi yên tĩnh nhất, ở đó chỉ nghe có tiếng tụng kinh gõ mõ, thỉnh thoảng còn nghe tiếng chuông chùa ngân nga, và vào những buổi trưa mùa hè, thớ thẩn trong sân chùa chúng tôi còn nghe tiếng lá bàng rụng trên sân. Chùa của tôi trong tuổi ấu thơ mê văn chương là ngôi chùa mang tên Đồi Mai trong “Vang Bóng Một Thời” của Nguyễn Tuân, nơi thường có người đến xin nước trong giếng chùa để pha trà.

Chùa của tôi thời vùi mình trong thế giới của Tự Lực Văn Đoàn là ngôi chùa Long Giáng trong “Hồn Bướm Mơ Tiên” của Khái Hưng. Chùa của tôi của thời mới lớn mơ mộng là ngôi chùa Linh Mục, mà mỗi chiều nghe hồi chuông, tôi có cảm tưởng như âm thanh của tiếng chuông chùa có thể làm rung động được mặt nước trên dòng sông Hương.

Tôi luôn luôn mang ý nghĩ chùa luôn luôn là nơi tĩnh lặng và vắng vẻ nhất, nên khi lớn lên thấy chùa ở “chốn lao xao”, gần gũi với trần tục, lòng tôi cảm thấy mất mát đi một điều gì. Trên sân khấu “đời” được dựng lên tại một sân chùa mà bối cảnh có ghi là ngày Đại Lễ Phật Đản, tu sĩ cùng lên sân khấu trình diễn với ca sĩ. Trong khi một nam ca sĩ hát bài “Đời Tôi Cô Đơn” của Nguyễn Ánh 9 thì vị tu sĩ nhại lời bài hát này thành “Đời Tôi Đi Tu”. Ca sĩ vừa hát xong câu “đời tôi cô đơn, nên yêu ai cũng đờn đau” thì thầy tiếp lời “đời tôi đi tu nên tôi phải ăn chay...”

Trong tiếng nhạc xập xình và tiếng reo hò cổ vũ của “thiện nam tín nữ”, tu sĩ này lại “tự biên tự diễn” hát tiếp: “Đời tôi đi tu nên tôi phải mặc áo nâu”, rồi “đời tôi đi tu nên phải cạo đầu... không để râu!” Một tu sĩ trẻ tuổi khác lên sân khấu choàng cho thầy một vòng hoa, rồi quý tín nữ reo hò: “bis... bis”. Nói theo văn chương bình dân: thiệt là vui hết biết! Hoạt cảnh này được phổ biến trên You Tube khắp nơi cho bà con xa gần biết đến giọng hát của thầy.

Vị này thích ánh đèn sân khấu đã đành, nhưng lại đem chuyện tu hành lên đây mà điều cốt để mua tiếng cười của bá tánh, thật khó coi. Người đến chùa lại không ý thức được sự việc, thấy thầy lên sân khấu hát hồng, mà lại hát tếu thì lấy làm vui như gặp được Bảo Quốc, Tùng Lâm. Có vị nữ tu lại lên sân khấu, mặc áo rằn ri, đóng vai người lính VNCH để hát bài “Tình Anh Lính Chiến”, thật là đem chuyện trần

tục vào chốn thiền môn.

Ngày nay nhạc đạo, nhạc thiền không có mấy vì không có ai sáng tác, sáng tác ra không có người hát. Không ai đem nhạc đạo vào khiêu vũ trường hay sòng bài, nhưng nhạc đời bây giờ đem vào chùa chiền quá nhiều, ca nhạc cho người đến chùa vui, chỗ nào vui thì đông người, đông người có chuyện “hùn phước” lớn, phước lớn thì chùa lớn, chùa lớn thì thầy vui mà đệ tử cũng vui.

Thói đời, người ta thích lui tới chùa lớn hơn là đi chùa nhỏ. Không có bản nhạc tình ái nào bị cấm hát trong sân chùa, nên từ “anh yêu em”, hay “tình phụ tình lơ”, những gì than vãn, khổ đau của cuộc đời này đều được các ca sĩ đem vào chùa. Có khi vị trụ trì ngồi chủ tọa buổi ca nhạc, được người MC kính cẩn thưa: -“Thưa Thầy Thầy thích yêu cầu bài gì?” -“Mình ơi!” Thầy đáp, không cần một giây suy nghĩ. Đám đông reo hò. Xin quý vị một tràng pháo tay! Vui quá là vui! Ca sĩ thì đương nhiên phải phấn son, ăn mặc hấp dẫn, đôi khi thiếu kín đáo, đó là chưa nói chuyện hở hang đang đứng trên bục cao. Vào chùa mà hát nhạc đạo thì ai nghe, người ta kêu buồn ngủ!

(...)

Vì sao bây giờ chùa lại gần chợ đông vui, có đốt pháo múa lân, không khác gì đời. Chùa xây gần chợ nghĩa là đem đạo vào đời, để cảm hóa, xây dựng con người nhưng đem nhạc tình ái vào chùa là đem đời ô trọc vào đạo. Thay vì người có lòng với đạo, cổ xúy cho nhạc đạo, hát lên cho lòng thanh thản trong sạch, đó là công đức, còn như lấy điều vui làm trọng là phá đạo.

Chùa chiền không phải là nơi thi hoa hậu, dù là hoa hậu áo lam, cũng phải là nơi cổ xúy loại nhạc “yêu em thật lâu, yêu em thật sâu”. Nếu ngày nay lên chùa là vì ham vui, hay làm cho chùa vui để thiên hạ đến chùa cho đông, thì đạo Phật chẳng mấy chốc mà suy vi. Chốn thiền môn mong được nghe tiếng kinh kệ và mùi trầm hương, không phải là nơi đượm mùi phấn son và lời ca hát trần tục.

(...)

Cảnh và người thay đổi quá nhiều, mà lòng đứa trẻ năm xưa, dù ngày nay đã trở thành một ông già gần đất xa trời, vẫn không có gì thay đổi, vẫn như còn nghe tiếng lá bàng rụng trong sân chùa của những ngày tháng cũ.

<https://www.facebook.com/son.lyngoc.58>